

TEMATIKA

A kapcsolathálózati gondolkodás fogalmi alapjai

A hálózatkutatás bár a 2000-es években futott fel igazán a társadalomtudományokban, de a gyökerei már a szociológia kezdeteitől jelen voltak. A kurzus azt a célt tűzi ki, hogy a hallgatókat megismertesse a kapcsolathálózati és hálózatkutatási gondolkodás legfontosabb elméleti és módszertani alapvetéseivel. A kurzus során megismerkedhetnek a hallgatók az alapvető gráfelméleti fogalmakkal és a teljes hálózatokat elemző módszerekkel, valamint az ego-network kutatási irányokkal is. Hangsúlyosan olyan tanulmányokat dolgozunk fel, amik a leginkább releváns hálózatelemzési kérdésekkel foglalkoznak. A kurzuson belül kitérünk a hazai hálózatkutatás legfrissebb eredményeire is.

A félév tematikája

- Bevezetés, kedvcsináló ☺

- A kapcsolathálózati szemlélet
 - Barabási Albert-László (2008): Behálózva. A hálózatok új tudománya. Budapest: Helikon. 1. és 2. fejezet: 7-31.
 - Takács Károly (szerk.): Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése. Budapest, 2011: BCE Szociológia és Társadalompolitika Intézet. 1-10.

- A kisvilág koncepció. Gráfelméleti alapok
 - Barabási Albert-László (2008): Behálózva. A hálózatok új tudománya. Budapest: Helikon. 3. fejezet: 32-47.
 - Kürtösi Zsófia (2011): A Társadalmi kapcsolathálózat-elemzés módszertani alapjai. In: Takács Károly (szerk.): Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése. Budapest, BCE Szociológia és Társadalompolitika Intézet. 19-30

- Gyenge és erős kötések
 - Granovetter, M. (1982): A gyenge kötések ereje: A hálózatelmélet felülvizsgálata In: Angelusz, Róbert – Éber, Már Áron – Gecser, Ottó (szerk.): Társadalmi rétegződés olvasókönyv. Budapest, 2010: ELTE TáTK. 315-331.
 - Barabási Albert-László (2008): Behálózva. A hálózatok új tudománya. Budapest: Helikon. 4. fejezet: 48-62.

- Teljes hálók, skála függetlenség
 - Barabási Albert-László (2008): Behálózva. A hálózatok új tudománya. Budapest: Helikon. 7. fejezet: 90-105.
 - Takács Károly (szerk.): Takács Károly (szerk.): Társadalmi kapcsolathálózatok elemzése. Budapest, 2011: BCE Szociológia és Társadalompolitika Intézet. 81-104.

- Innovációk a hálózatban
 - Vedres B. – Stark, D. (2010): Structural Folds: Generative Disruption in Overlapping Groups. *American Journal of Sociology*, 115(4): 1150–1190.
 - Vedres B. (2012): Strukturális gyűrődések: a hálózatok innovatív feszültségei. In: Kmetty Z. – Koltai J. (szerk.): *Változó képletek, változatos perspektívák. Tanulmánykötet Tardos Róbert 65. születésnapjára.* Budapest: Háttér Kiadó, 92-110.

- Mérési dilemmák mikro szinten I: Névgenerátor
 - McCallister, L. – Fischer, C. S. (1978): A Procedure for Surveying Personal Networks. *Sociological Methods and Research*, 7(2): 131-148.
 - Kmetty Zoltán, Koltai Júlia Anna (2015): Kapcsolathálózatok mérése – elméleti és gyakorlati dilemmák, lehetőségek. *Socio.hu: Társadalomtudományi Szemle* 2015(4) pp. 34-49.
 - Kmetty Zoltán, Koltai Júlia, Tardos Róbert (2017): Core Ties Homophily and Sociocultural Divides in Hungary from 1987 to 2015 *International Journal of Sociology* 47:(3) pp. 228-249

- Mérési dilemmák mikro szinten II: Pozíció-generátor, erőforrás generátor
 - Lin, N. – Dumin, M. (1986): Access to Occupations through Social Ties. *Social Networks*, 8(4): 365–85.
 - Van der Gaag, M. P. J. – Snijders, T. A. B. – Flap, H. D. (2008): Position Generator measures and their relationship to other social capital measures. In: Lin, N. – Erickson, B. H. (szerk.): *Social capital: An International Research Program.* Oxford: Oxford University Press, 185-205.
 - Kmetty Zoltán, Koltai Júlia Anna (2015): Kapcsolathálózatok mérése – elméleti és gyakorlati dilemmák, lehetőségek. *Socio.hu: Társadalomtudományi Szemle* 2015:(4) pp. 34-49.
 - Kmetty Zoltán, Tardos Róbert, Albert Fruzsina, Dávid Beáta (2018): Mapping social milieus and cohesion patterns between 1997 and 2014.: Exploiting the potential of the occupational position generator. *Social Networks* 55:(10) pp. 116-129.

- Mérési dilemmák mikro szinten III: Összegző módszer, napló
 - DiPrete, T. A. – Gelman, A – McCormick, T – Teitler, J – Zheng, T. (2011): Segregation in Social Networks based on Acquaintanceship and Trust. *American Journal of Sociology*, 116(4): 1234-1283.
 - Kmetty Zoltán, Koltai Júlia Anna (2015): Kapcsolathálózatok mérése – elméleti és gyakorlati dilemmák, lehetőségek. *Socio.hu: Társadalomtudományi Szemle* 2015:(4) pp. 34-49.
 - Huszti Éva (2014): A negyedik út: Az egocentrikus kapcsolati háló vizsgálata a „network napló” módszer alkalmazásával. *Socio.hu: Társadalomtudományi Szemle* 4(3) pp. 70-99.
 - Huszti Éva (2013): Két módszer, egy minta: Az egocentrikus kapcsolati háló vizsgálata névgenerátorral és network napló módszerrel. *Acta Medicina et Sociologica* 4(11): 79-100.

A magyar nyelvű irodalmak kötelezők és tartalmuk a ZH-kon és a vizsgán számonkérhető, az angol nyelvű irodalmak csak ajánlottak.

Jegyszerzés

A félév során két online ZH-t írnak a hallgatók (7. óra – október 19., utolsó óra – december 7.). A két ZH alapján megajánlott jegyet kapnak. Aki nem írta meg a ZH-kat, vagy nem felel meg számára a megajánlott jegy, vizsgát tehet a vizsgaidőszakban.

A kurzus formája

A kurzus teljes mértékben online módon valósul meg a MS Teams és a Coospace felületeken keresztül. Az órákhoz a Microsoft Teams alkalmazásban az oktató létrehoz minden héten egy Meetinget az óra időpontjában, amire meghív minden, az órára járó hallgatót. A hallgatók a MS Teams-be a következő módon tudnak belépni: http://iig.elte.hu/file/2020_teams_hasznalata_mod.pdf Itt, ha a baloldali menüben a hallgató rákattint a naptárra és utána a naptáron belül a Meetingre, akkor ott lesz egy „csatlakozom” gomb. Ezzel tud belépni az órára.

Az élő online órák rögzítésre kerülnek, így ha valaki nem tud részt venni, vagy szeretné valamiért vissza nézni az órát, később is megnézheti ezt. Az óra videójának megtekintésére az egyik lehetőség az, hogy rákattint a Meeting chat-jére (amely az óra után is elérhető lesz), és ott megtalálja a videót, amit közvetlenül onnan le is játszhat. Egy másik lehetőség a videó megtekintése a Microsoft Stream alkalmazás, amelyet a Microsoft Office 365-be történő bejelentkezéssel érhet el (lásd a leírást itt: http://iig.elte.hu/file/2020_teams_hasznalata_mod.pdf), majd kattintson az „Összes alkalmazás”-ra, azon belül pedig a „Stream”-re. Az alkalmazáson belül a videó a „Fedezd fel” és a „Videók” menüpont alatt található.

Az órákon bemutatott ppt-eket a kurzus Coospace színterén érhetik majd el az óra befejezését követően.

Az online tananyagok használata szigorú szabályokhoz kötött. Ehhez minden hallgatónak el kell fogadnia azok használati és kezelési szabályzatát. Ehhez a kurzus Coospace színterén találnak egy feladatot, amelynek tartalmát minden hallgatónak legkésőbb 2020. szeptember 30-ig el kell fogadnia.

Elérhetőség

Kérdés esetén emailben tudnak megkeresni, komplexebb kérdés vagy megbeszélés esetén konzultációs időpont kérhető, amely szintén a MS Teams-en keresztül valósul meg.

koltai.julia@tatk.elte.hu